

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	BABEŞ–BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
1.2 Kar	POLITIKAI-, ÁLLAMIGAZGATÁS- ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNYI KAR
1.3 Intézet	ÚJSÁGÍRÓI
1.4 Szakterület	KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY
1.5 Képzési szint	MESTERI
1.6 Szak / Képesítés	ALKALMAZOTT MÉDIATUDOMÁNY

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	AZ ERDÉLYI NYILVÁNOSSÁG TÖRTÉNETE						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	GYÖRFFY GÁBOR, PHD EGYETEMI ADJUNKTUS						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	GYÖRFFY GÁBOR						
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	II.	2.6. Értékelés módja	VIZSGA	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					7
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					7
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	42				
3.8 A félév össz-óraszama	84				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C2.1. A technológia által közvetített kommunikáció elméleteinek megértése</p> <p>C1.2. A kommunikációs helyzetek és a szakterület problémáinak fogalmi magyarázata</p> <p>C3.2. A különböző médiumok használatából eredő sajátosságok felismerése, a csatorna és a médiatermék jellegének függvényében.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Reális megvitatása – elméleti és gyakorlati indoklás mellett – egyes szokványos szakmai problémáknak, ezek hatékony és deontológiai megoldása érdekében</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az Erdélyi nyilvánosság története tantárgy célja, hogy megismertesse az erdélyi nyilvánosság főbb korszakainak jellegzetességeit, figyelembe véve, hogy mindezek a jelenlegi nyilvánosságra kiható történelmi előzmények.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A sajtónyelv nyilvánosság bemutatásának keretén belül az előadás bemutatja a főbb lapokat és műfajokat, valamint a jelentős történelmi, gazdasági és társadalmi eseményeket, amelyek kihatottak a nyilvánosság alakulására.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. Sajtó és sajtótörténet. A sajtótörténet kutatásának módszerei és jelentősége.</p> <p>Szajbély Mihály: <i>A médiatörténet és a sajtótörténet viszonyáról</i>. Mediakutató, 2005 tavasz. (http://www.mediakutato.hu/cikk/2005_01_tavasz/05_mediatortenet/01.html)</p> <p>Gyáni Gábor: <i>Sajtótörténet a társadalomtörténész szempontjából</i>. Mediakutató, 2006. tavasz. (http://www.mediakutato.hu/cikk/2006_01_tavasz/04_sajtotortenet/02.html)</p> <p>Kókay György (szerk.): <i>A magyar sajtó története</i>. I. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1979. 11–14.</p>	szemléltető előadás	
<p>Sajtó és nyilvánosság. Az európai sajtó a 18. Században. Az első magyar nyelvű sajtókiadványok. (Erdélyi Hírvivő)</p> <p>Kókay György (szerk.): <i>A magyar sajtó története</i>. I. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1979. 137–140.</p>	szemléltető előadás	

<p>Kókay György–Buzinkay Géza–Murányi Gábor: <i>A magyar sajtó története</i>. Kiadja a MÚOSZ–Bálint György Újságíró Főiskola, Bp., 1990. 12–15. 25–40.</p>		
<p>Erdélyi nyilvánosság a 19. század első felében. Sajtó tipológiája. (Erdélyi Múzeum, Erdélyi Híradó, Vasárnapi Újság).</p> <p>Kókay György–Buzinkay Géza–Murányi Gábor: <i>A magyar sajtó története</i>. Kiadja a MÚOSZ–Bálint György Újságíró Főiskola, Bp., 1990. 50–53. Jakab Elek: <i>Az erdélyi hírlapirodalom története 1848-ig</i>. Budapest, 1882.</p>	szemléltető előadás	
<p>A sajtó fejlődése az 1848-as forradalom után. Sajtótörvények. A politikai kommunikáció kezdetei.</p> <p>Kókay György–Buzinkay Géza–Murányi Gábor: <i>A magyar sajtó története</i>. Kiadja a MÚOSZ–Bálint György Újságíró Főiskola, Bp., 1990. 122-125. Kosáry Domokos–Németh G. Béla (szerk.): <i>A magyar sajtó története</i>. II. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1985. 43–52.</p>	szemléltető előadás	
<p>Erdélyi nyilvánosság a 19. század második felében és a 20. Század elején. Társadalmi és gazdasági változások. Politikai harc a sajtóban.</p> <p>Lakatos Éva: <i>Sikersajtó a századfordulón</i>. Balassi, Budapest, 2004. Fleisz János: <i>Az erdélyi magyar sajtó története (1890 – 1940)</i>. Pro Pannonia, Pécs, 2005. 5 – 28.</p>	szemléltető előadás	
<p>Az erdélyi magyar nyilvánosság a két világháború között. Sajtóközpontok. Diskurzusok.</p> <p>Kókay György–Buzinkay Géza–Murányi Gábor: <i>A magyar sajtó története</i>. Kiadja a MÚOSZ–Bálint György Újságíró Főiskola, Bp., 1990. 193-198. Fleisz János: <i>Az erdélyi magyar sajtó története (1890 – 1940)</i>. Pro Pannonia, Pécs, 2005. 80–92. Berey Gáza: <i>A magyar újságírás Erdélyben (1919–1939)</i>. Ablaka György Könyvnyomdája, Szeged, 1940. 5–25.</p>	szemléltető előadás	
<p>Ideológiák és sajtókiadványok a két világháború között (Brassói Lapok. Nagyvárad, Keleti Újság. Erdélyi Helikon. Korunk)</p> <p>Cseke Péter: <i>Metaforától az élet felé</i>. Kriterion, Bukarest, 1997. Berey Gáza: <i>A magyar újságírás Erdélyben (1919–1939)</i>. Ablaka György Könyvnyomdája, Szeged, 1940. 35-80.</p>	szemléltető előadás	
<p>Diskurzusok a magyar sajtóban a két világháború között (Brassói Lapok. Nagyvárad, Keleti Újság. Erdélyi Helikon. Korunk)</p> <p>Fleisz János: <i>Az erdélyi magyar sajtó története (1890 – 1940)</i>. Pro Pannonia, Pécs, 2005. 92 – 171). Monoki István: <i>Magyar könyvtermelés a román uralom alatt 1919–1940</i>. II. kötet <i>Hírlapok és folyóiratok</i>. Budapest, 1941.</p>	szemléltető előadás	
<p>Az 1944 – 1948 közötti nyilvánosság.</p> <p>Vincze Gábor: <i>Illúziók és csalódások</i>. Státus Könyvkiadó, Csíkszereda, 1999. 190–202. Macrea-Toma, Ioana: <i>Cenzura instituționalizată și încorporată. Regimul publicațiilor în România comunistă</i>. In: Ruxandra Cesereanu (ed.): <i>Comunism și represiune în România comunistă</i>. Polirom, Iași, 2006.</p>	szemléltető előadás	

Papp Z. Attila: <i>Romániai magyar sajtóvilág a második világháború végétől 1989-ig</i> . Regio, 2004. 1.		
Nyilvánosság az 1956-as forradalom idején. Szesztay Ádám: <i>Nemzetiségi kérdés a Kárpát-medencében (1956-1962). Az ötvenhatos forradalom hatása a kelet-közép-európai kisebbségpolitikára</i> . MTA Kisebbségkutató Intézet, Bp., 2003. 210–220. Stefano Bottoni: <i>Recepció és párhuzamosság. A romániai '56 és a magyar forradalom viszonya</i> , Korunk, 2006.2. 40–48	szemléltető előadás	
Az 1965–1990 közötti sajtó. Mítoszok és rítusok. Propaganda. Sajtó nyelvezete. Szamizdat kiadványok (Ellenpontok, Kiáltó Szó) Molnár János: <i>Az egyetlen (Az ellenpontok és az ellenpontosok története)</i> . Szeged, 1993. Tóth Károly (szerk.): <i>Ellenpontok</i> . Pro-Print, Csíkszereda, 2000. Györfly Gábor: <i>Két erdélyi szamizdat kiadványról</i> . Korunk, 2006/10. 140–142.	szemléltető előadás	
Az 1990 utáni erdélyi magyar sajtó. A sajtó szerepe az identitás formálásában. Esettanulmány: az 1990. márciusi marosvásárhelyi események a sajtóban. Papp. Z. Attila, <i>A romániai magyar sajtó a poszt szocializmus korszakában</i> . Székelyföld, 2005/2, 82–110.	szemléltető előadás	
2. Az erdélyi magyar sajtó tipológiája és irányzatai. Bajomi-Lázár Péter: <i>A politika mediatisálódása és a média politizálódása</i> . Médiakutató, 2005.Tavaszi. (http://www.mediakutato.hu/cikk/2005_01_tavaszi/03_politika_mediatisalodasa/01.html) Peter Gross: <i>Mass-media și democrația în țările Europei de Est</i> . Iași: Polirom, 2004. Papp. Z. Attila, <i>A romániai magyar sajtó a poszt szocializmus korszakában</i> . Székelyföld, 2005/2, 82–110.	szemléltető előadás	
Az erdélyi magyar új média. Zizi Papacharissi: <i>A virtuális szféra</i> . Médiakutató, 2003 tavasz. (http://www.mediakutato.hu/cikk/2003_01_tavaszi/07_virtualis_szfera/01.html)	szemléltető előadás	
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A diákok egyéni kutatómunkájában kiértékelése	Értékelés, vita	
Ajánlott könyvészet:		

Monoki István: *Magyar könyvtermelés a román uralom alatt 1919–1940*. II. kötet *Hírlapok és folyóiratok*. Budapest, 1941.

Kuszálík Péter: *Erdélyi hírlapok és folyóiratok (1940-1989)*. Teleki László Alapítvány Könyvtára, Budapest, 1996.

Kókay György (szerk.): *A magyar sajtó története*. I. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1979.

Kosáry Domokos–Németh G. Béla (szerk.): *A magyar sajtó története*. II. kötet. Akadémiai Kiadó, Bp., 1985.

Kókay György–Buzinkay Géza–Murányi Gábor: *A magyar sajtó története*. Kiadja a MÚOSZ-Bálint György Újságíró Főiskola, Bp., 1990.

Peter Gross: *Mass-media și democrația în țările Europei de Est*. Iași: Polirom, 2004.

Szesztay Ádám: *Nemzetiségi kérdés a Kárpát-medencében (1956-1962)*. *Az ötvenhatos forradalom hatása a kelet-közép-európai kisebbségpolitikára*. MTA Kisebbségkutató Intézet, Bp., 2003.

Buzinkay Géza: *Kis magyar sajtótörténet*, Budapest, 1993.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

-

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Alapvető fogalmak elsajátítása		
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• Az erdélyi nyilvánosság története főbb mozzanatainak ismerete• Sajtótörténeti dolgozat elkészítése			

Kitöltés dátuma

2015.03.10.

Előadás felelőse

Dr. Gyórfy Gábor

Szeminárium felelőse

Dr. Gyórfy Gábor

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2015.03.11.

Intézetigazgató